

Kylien OmaVara -hanke

Kaupunginhallitus 09.06.2025
140/00.01.05/2025

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Valmistelija: Suunnittelija Ahjoniemi Satu

Kylien OmaVara -hankkeen muodostavat partnereina Laurea-ammattikorkeakoulu ja Uudenmaan Martat ry. Karkkilan kaupunkia on pyydetty yhteistyökumppaniksi hankkeeseen.

Hankevalmistelussa on todettu Uudenmaan kylien olevan hyvin epätasaisesti valmistautuneita omatoimisen varautumisen suhteen. Laurealla on asiantuntijuutta ja osaamista Yhtenäinen turvallisuus - tutkimusohjelman myötä aiheeseen liittyen. Myös monia muita asiantuntijoita on saatu kommentoimaan ja yhteistyöhön, muun muassa SPEK, Kotiseutuliitto, MPK, HVK ja MKN.

Kylien OmaVara -hankkeessa Laurea-ammattikorkeakoulu ja Uudenmaan Martat parantavat henkilökohtaisen 72 tunnin varautumisen jatkoksi pitkäkestoisempaa kyläyhteisöjen varautumista. Tavoitteena on kyläyhteisöjen omatoimisen varautumisen aktivointi, suunnittelu sekä kriisinkestävyyden parantaminen.

Hankkeessa järjestetään muun muassa aiheeseen liittyviä koulutuksia. Parhaiden käytänteiden hyödyntäminen, osaamisen jakaminen ja vahvistaminen sekä verkostojen tukeminen ovat hankkeessa tärkeässä asemassa. Kohderyhmiä ovat kylät, kyläyhteisöt ja -yhdistykset, kansalaiset, nuoret ja kolmannen sektorin toimijat.

Hankkeen käytännötoimenpiteitä ovat pilottikyläyhteistyö, kartoituskyselyt, työpajat, infot, koulutukset ja muut tapahtumat kylien omatoimisen varautumisen teemoihin liittyen. Nykytilan kartoituksen tarkoituksena on löytää kyläyhteisön kokoontumistilan varautumiseen liittyvät kehittämiskohteet ja tehdä suunnitelma niiden korjaamiseksi siten, että kokoontumistilan järjestelyillä voidaan tukea koko yhteisön mahdollisimman kattavaa omavaraisuutta erilaisissa häiriötilanteissa. Ruokahuollon omavaraisuutta edistetään työpajoilla ja koulutuksilla, jotka käsittävät ruoanvalmistuksen lisäksi säilömistä ja raaka-aineiden hankkimisen luonnosta. Koulutus pyritään suuntaamaan erityisesti lapsille ja nuorille aikuisille. Hankkeen yhtenä konkreettisenä tuotoksena on OmaVara -konsepti koulutusmateriaaleineen hyödynnettäväksi muille kyläyhteisöille ja kolmannen sektorin toimijoille Uudellamaalla ja valtakunnallisesti.

Hankkeessa järjestetään myös aiheeseen liittyviä koulutuksia. Parhaiden käytänteiden hyödyntäminen, osaamisen jakaminen ja vahvistaminen sekä verkostojen tukeminen ovat tärkeässä asemassa. Kohderyhmiä ovat kylät, kyläyhteisöt ja -yhdistykset, kansalaiset ja kolmannen sektorin toimijat, joilla on tarve aktivoida ja parantaa yhteisönsä omatoimista varautumista ja omavaraisuutta. Hankkeen käytännötoimenpiteitä ovat pilottikyläyhteistyö, nykytilan kartoituskysely, työpajat, infotilaisuudet, koulutukset ja muut tapahtumat kylien omatoimisen varautumisen teemoihin liittyen.

Hankkeeseen osallistuminen ei vaadi Karkkilan kaupungilta omarahoitussuutta. Yhteistyön muodoiksi hankkeeseen Karkkilan kaupungin osalta on kirjoitettu viestintä, työpajat ja tapahtumat, joiden avulla kehitämme yhdessä kylien ja kaupungin vuoropuhelua ja omatoimiseen varautumiseen sekä omavaraisuuteen liittyviä asioita.

Hankkeen toteutusalue on Uusimaa ja arvioitu toteutusaika 1.9.2025-31.12.2027. Jos hanke ei saa hakemaansa rahoitusta, Karkkilan kaupungin sitoumus raukeaa ilman erillistä irtisanomista.

Kylien OmaVara -hanke on Karkkilan kaupungin kehittämishankkeiden salkunhallintamallin mukaan A-tason hanke, sillä hankkeen toteuttamisessa on mukana useita toimijoita ja hankkeen kesto on 2–3 vuotta. A-tason hankkeisiin osallistumisesta päätöksen tekee kaupunginhallitus.

Ehdotus:

Kaupunginjohtaja Jokitalo Juha
Kaupunginhallitus päättää

- 1) osallistua Kylien OmaVara-hankkeeseen, ja
- 2) valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan tarvittavat sopimukset ja tekemään muut tarvittavat päätökset hankkeeseen osallistumiseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus tarkastaa pykälän kokouksessa.

Päätös:

Täytäntöönpano:

kaupunginjohtaja, suunnittelija